

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

לו.

תורה אור השלם

1. שם בנימין צעיר רדם שרי יהודה רגמיתם שרי זבולון שרי נפתלי תהלים סח כח
2. לבנימין אמר יודי ין ישכן לבשח עליו חפץ עליו כל היום ובין בתפיו דברים לג יב שכן:
3. סבבני בכחש אפרים ובמקומה בית ישראל ויהודה עד רך עם אל ועם קדושים נאמן:
4. הושע יב א הושעני אלהים כי באו מים עד נפש:
5. תהלים טו ב אל תשטפני שבילת מים ואל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה:
6. תהלים טו טז ויאמר יי אל משה מה תצטק אלי דבר אל בני ישראל וישע:
7. שמות יד טו היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיהו:
8. תהלים קיד ב אלה יעמדו לבדך את העם על הר גרדים בעברכם את הירדן שמעון ולוי ויהודה ויששכר ויוסף ובנימין:
9. דברים כו יב ונתת על המערכת לבנה וזה וזויתה לקלם לאזכרה אשה לך:
10. ויקרא כו ז ושמתם שם את ארון העדות וסבת על הארון את הפרכת: שמות מ ג

אושפיזין לגורה. שצית קדשי הקדשים צנוי בחלקו: **כחש אפרים.** שיראו לסמוך עליו וכחשו באמונתם: **רד עם אל.** ירד צים על שצטח בהקצ"ה: **ישראל ממשלוסו.** דיהודה שנתקדש למשול צהן: **שכר נאמר לוי למעלה.** משה כתב בתורה אלה יעמדו לצרך וגו' שמעון לוי ויהודה: **שכר נאמר לוי למטה.** כספר יהושע (ח) כדכתיב וכל ישראל וחקינו עומדים מזה ומזה לארון נגד הכהנים והלוים אלמלא כהנים ולוים למטה היו: **הראוי לשרת.** לשאת את הארון דהיינו מצן שלשים ועד בן חמשים: **למטה.** אלל הארון: **אלו ואלו.** ישראל ולוים למטה היו כדכתיב כספר יהושע: **על הר גריזים ועל הר עיבל.** שכתב משה בתורה על צסמוך כדמפרש ואזיל: **על צסמוך.** שהיה מושיב שני ציזי לצונה בין שני הסדרים: **וסנוס על הארון.** על כרקף לאו על ממש דהאי מתיכה הואי פרוכת ולא היה סקך: **צרוך צנלל צרוך צפרט.** כל הצרכות והקללות ונאמרו צהר גריזים וצהר עיבל צנלל ופרט צרוך אשר יקום את דברי המורה הזאת צרוך אשר לא יקום הרי צנלל וכל אחת ואחת צפרט צרוך וארור צרוך אשר לא יעשה פסל ומסכה וכן ארור אשר פסל ומסכה וכן כולן: **ללמוד וללמד לשמור ולעשות.** כל המצות כולן טעונות ארבעה אלה וללמדתם אותם ושמרתם לעשותם וכתבי ולמדתם אותם את בניכם וגו' הרי כאן ארבע מצות לכל מצוה ועל ארבעתן נמסרו ארור וצרוך צנלל ופרט צרוך אשר ילמדו ארור אשר לא ילמדו וכן ללמד וכן לשמור וכן לעשות צכל אחד ארבע צריות צרית לצרוך צכלל צרית לצרוך צפרט צרית לארור צכלל צרית לארור צפרט (מכאן הפירוש שייך לע"ב) **ארבע וארבע.** ארבע צריות ללמוד וארבע ללמד הרי שמונה: **שמה ושמה.** הא איכא עוד שמה לשמור ולעשות: **וכן צסניני.** כשנאמרו כל המצות למשה נתנו כולן צארור וצרוך צכלל ופרט: **וכן צערצוץ מואב.** כשאמרה לישראל כדכתיב (דברים ה) צעבר הירדן צארץ מואב הואיל משה וגו': **שנאמר אלה דברי הצרים וגו'.** צתר קללות וצרכות כתיב מלצד הצרית וגו' אלמלא צצרית ערצות מואב צצרכות וקללות כן צרית צצורב. דהר גריזים ודהר עיבל לא איצטריך לאתויי קרא דעלה קאי וצה איירי. ושמרתם את דברי הצרית הואת לא גרס ליה הכא:

והיו שרי יהודה רגמיתם רוגמין אותן. כך שנויה צרייתא צמלילתין משל למנה הדצר דומה למלך צצר ודס שהיו לו שני צנים אחד גדול ואחד קטן אמר לקטן העמידני עם הנך החמה אמר לגדול העמידני צג' שעות צא הקטן להעמידו עם הנך החמה ולא הניחו גדול אמר לו לא אמר לי אלא עד ג' שעות והקטן אמר לא אמר לי אלא עד הנך החמה מתוך שהיו עומדים להוצין ננער צציהן אמר להן צציי מכל מקום שניכם לא ציוונתם אלא לצצודי אף אני לא אקפח את שצרכם מה שצר נטלו צצטו של צציימין שירד תחילה לים שצרתה שציינה צצלקו שנאמר וכו' ומה שצר נטלו צצטו של יהודה וצה למלכות שנאמר שרי יהודה רגמתם אין רגמתם אלא מלכות שנאמר צצדין אמר צצלשר והלצישו לדינאל ארצוונא (דינאל ה):

אי אפשר לומר דוי רמיה וכו'. ירושלמי ר"ש אומר שמעון ולוי מה שמעון כולו למעלה אף לוי כולו למעלה מה אני מקיים הדין מתייה נגד הכהנים והלוים כדאמר ר' יהושע צן לוי צעשרים וארבעה מקומות הכהנים נקראו לויס וזה אחד מהן והכהנים הלוים צני צדוק (יבמות פו): **מאי עץ עץ בסמוך כדתניא רבי אומר וכו'.** האי דלא מיימי מתניתין צפרק שמי הלחס (מנחות לו) אצא שאול אומר שס היו נותנין ציזיי לצונה של לחס הפנים וטפפחים ריח צצאמצע קאי שהיו נותנין ציזיי לצונה של לחס הפנים אמרו לו והלא צצר נאמר ונתת על המערכת לצונה וצה אמר להס והלא צצר נאמר ועליו מטה מנשה יש לומר משוס דצרייתא מפרש צדיא על צסמוך ונראה אפי' רבי מאיר ור' יהודה דפליגי התס אצא שאול ואמרי על ממש והכי משמע נמי צהקומץ רצה (סס מ) כל היכא דאיכא למימר על ממש דאמרי (על ממש) דצעי שס רבי יחאק איצריס שצדרן צצדי מערבה מהו אליצא דמאן דאמר על ממש לא תיבעי לך דעל העצים כתיב (מ'מ'מ) הכא כולי עלמא מודו דעל צסמוך ולא אמרי' המצרכין על הר גריזים ממש והמקללים על הר עיבל כדאמרינן צירושלמי יכול אלו שצהר גריזים היו אומרים צרכות ואלו שצהר עיבל היו אומרים קללות תלמוד לומר הצרכות והקללות אלו ואלו היו אומרים צרכות ואלו אומרים קללות יכול אלו שצהר גריזים היו עונין אחר הצרכות אמן ואלו שצהר עיבל היו עונין אחר הקללות אמן ת"ל וענו כל העם ואמרו אמן אלו ואלו היו עונין אחר הצרכות והקללות אמן הא כילד צצעה שהיו אומרים צרכות היו הפוכין פניהם וכו' ופלוגתא דרבי יוחנן וריש לקיש דפליגי צפרק התודה (סס קד עת) השוחט את התודה לפניס ולחמה חוץ לחומה וכן צפרק תמיד נשחט (פסחים קד עב) השוחט הפסח על החמץ לא שייכא להכא ונראה לר"י דרבי מודה נמי דכל על לכתחלה ולמנוה על ממש ושאיני הכא דגזירת הכתוב היא וכדפרישית וצדיעצד מכשר על צסמוך דומיא דהיא דפרק שמי הלחס (מנחות קד עב) דלס סידר מערכת לחס הפנים שמים של שצב שצב (נאמר רצין רואין את העליונות כאילו אינן) ויהא צציעין ונתת על המערכת לצונה מאי על צסמוך ורבי לטעמיה דאמר על צסמוך וגיבי ציזיי לצונה טעמא נמי כיון דמשמע על צסמוך אמרינן דהאי על נמי לכתחילה צסמוך קאמר חדא שלא יפרוס הלחס ועוד (דכי יהיצ) צסמוך (הוין) דרך כבוד טפי לפני מלך מלכי המלכים הקדוש צרוך הוא כדאמרינן צכל המנחות צאות מנה (סס סב) גבי צצשי עזרת דכתיב והניף הכהן אותם על לחס הציצורים יכול יניח צצשים על גבי לחס תלמוד לומר על שני צצשים אי על שני צצשים יכול לחס על גבי כצשים ואלו שצהר עיבל היו עונין אחר הצרכות והקללות כן אלא מניח זה צצד זה ומניף והא צציעין על אמר רב חסדא לרב המנונא ואמרי לה רב המנונא לרב חסדא רבי לטעמיה דתניא וכו':

מוסף רש"י

ונעשה אושפיזין לגבורה. שהיה הארון נתון בתלכו יונתא יב. רבי אומר על בסמוך. שית הוציין של לצונה אלל הסדרים (מנחות סו). כשהוא אומר וסכות על הארון את הפירוכת. דליכא לממר על ממש, דהא פרוכת מתיכה היא להבדיל בין הקדש ובין קדש הקדשים. היו אומר על בסמוך. שהיה אלל הארון (סס).